

ΟΙ ΔΥΟ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ

(1873)

(Ἰδε προηγούμενον φυλλάδιον)

B'

Ὁ Πέτρος, ἀπελθὼν τῆς οἰκίας τοῦ μπέη καὶ μεταθὰς εἰς τὴν ἰδικὴν του, ἐκλείσθη ἐν τῷ σκυλαστηρίῳ του. Ἐκεῖ, μόνος καὶ ὑπ' οὐδενὸς παρενοχλούμενος ἢ ἄλλως ἐπασχολούμενος, καθήσας ἐπὶ τινος ἑδρας καὶ στηρίζας τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῶν χειρῶν, ἤρξατο ἀναλογιζόμενος τὰς συνεπειὰς τῆς ἐπὶ τοῦ λόφου σκηπῆς.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι καὶ αὐτὸς ἠλικιωθεὶς καὶ ἀνατραφεὶς σχεδὸν μετὰ τοῦ Ἀχμέτ καὶ τῆς ἀδελφῆς του ἠγάπα αὐτοὺς δι' ὅλης τῆς δυνάμεως τῆς καρδίας του, οὐδέποτε ὁμῶς ἠδύνατο νὰ φαντασθῆ ἢτι ἡ ἀγάπη ἐκείνη θὰ κατέληγεν εἰς τοιοῦτον ἀποτέλεσμα. Εἶναι ἐπίσης ἀληθὲς ὅτι ἠσθάνθη μεγάλην λύπην, μαθὼν ὅτι ἀπηγορεύθη εἰς τὴν Χαλκιδίε ἢ μετὰ τοῦ νέου σιναναστροφῆ, ἕνεκα τῆς προόδου τῆς ἠλικίας του, κατὰ τὰ παραγγέλματα τοῦ Κοράν τὴν λύπην ὁμῶς ἐκείνην καὶ τὴν ἀθυμίαν ἐνόμισε μᾶλλον προσεχομένην ἐκ τοῦ ὅτι, συνειθίσας νὰ βλέπῃ αὐτὴν καθ' ἑκάστην, ἤδη ἔμελλε νὰ τὴν χάσῃ διὰ παντός. Διότι τὸ νὰ τὴν βλέπῃ ἐνίοτε καὶ σπανίως, καὶ τοῦτο λαμβάνουσαν ὅλας τὰς προφυλάξεις καὶ μεθ' ὅλων τῶν τύπων τῆς θωμανικῆς ἐθιμοταξίας, νὰ παρίσταται ἐνώπιόν της ὡς ζῆνός, ἐνῶ αὐτὴ θὰ ἦτο περιτετυλιγμένη ἐντὸς τοῦ γιασμάκ καὶ τοῦ φερετζέ, ἦτο ὡσὲν μὴ τὴν ἔβλεπε διόλου.

Ἐκαστος δύναται νὰ φαντασθῆ τὴν λύπην, ἣν αἰσθάνεται τις, ἀναγκαζόμενος νὰ ἀποχωρισθῆ οὕτως ἀποτόμως προσφιλοῦς καὶ ἀγαπητοῦ προσώπου.

Πολλάκις ἐν ταῖς ὄνειροπολήσεσιν αὐτοῦ ὁ Πέτρος ἔβλεπε κατέχουσαν τὸ πλεῖστον αὐτῶν μέρος τὴν εἰκόνα τῆς ἀφελοῦς Χαλκιδίε, ἀλλ' ἀπέδιδε τοῦτο εἰς τὴν ἀδελφικὴν ἀγάπην, ἣν ἔστρεψε πρὸς αὐτὴν, εἰς αἰσθημα, δι' οὗ ἐν ἀρχῇ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, καὶ ἰδίως εἰς τοὺς πρώτους ἔρωτας, μεταμορφιζόμενος ὁπιοκρὸς υἱὸς τῆς Ἀφροδίτης εἰσχωρεῖ κρύφα καὶ ὑπόβριως εἰς τὰς καρδίας ἡμῶν, ἕως, ἐννοήσαντες ὀφεί πλεον τί συμβαίνει ἐν ἡμῖν, ἴδωμεν ὅτι ἢ εἰς τὰ ὀπίσω ἐπιστροφή εἶναι ἀδύνατος.

Ἐπέφερε λοιπὸν ὁ νέος μετὰ λύπης μὲν, ἀλλὰ καὶ μεθ' ὑπομονῆς τὸν χωρισμὸν ἐκείνον, περιοριζόμενος νὰ μανθάνῃ τὰ κατὰ τὴν Χαλκιδίε παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ της.

Ἡ ἐπὶ τοῦ λόφου ὁμῶς σκηπὴ διέχυσεν ἀπλετοὺς φῶς εἰς τὴν τέως ἀμ-

φιβολὸν καὶ ὑπὸ ἀγλῶς, ἀνδράμεθα νὰ εἰπωμεν, σκατιζομένην διάνοιάν του. Ἡ ὑπὸ τῆς νεάνιδος ἐξομολόγησις τοῦ πρὸς αὐτὸν ἔρωτός της, γενομένη μετὰ τσαούτης εὐγλώττου ἀφελείας, ἀπεκάλυψεν εἰς αὐτὸν ἀπασαν τὴν ἀλήθειαν. Ἐξετάσας τὴν καρδίαν του, κατενόησεν ὅτι δὲν ἠδύνατο πλεον νὰ γαπᾷ αὐτὴν ὡς ἀδελφὴν καὶ ὅτι νέον αἰσθημα, ὑπείσθητὸν λάθρα εἰς τὰς νεαρὰς καρδίας ἀμφοτέρων, κατέλαβε τὴν θέσιν τῆς ἀδελφικῆς ἀγάπης, ἢ τοῦλάχιστον, ὑποτιθεμένης μέχρι τοῦδε τοιαύτης. Ἄλλως τε δὲ τὰ ὅρια τῶν δύο τούτων αἰσθημάτων εἶναι τόσον δυσδιάκριτα! Ὑπάρχει τόση ὁμοιότης μεταξὺ αὐτῶν, ἀφοῦ ἀμφοτέρω βλαστάνουσι, τρέφονται, ζωογονοῦνται, ἀκμάζουσιν ἐν τῷ αὐτῷ μέρει, ἐν τῇ καρδίᾳ!

Ἄλλὰ ποῖαι θὰ ἦσαν αἱ συνέπειαι τοῦ ἔρωτος τούτου;

Βεβαίως ἠδύνατο νὰ γαπῶσι, νὰ λατρεύωσιν ἀλλήλους, πλὴν τοῦτο οὔτε εἰς τὸν Πέτρον θὰ ἦτο εὐάρεστον, οὔτε εἰς τὴν Χαλκιδίε.

Λατρεία τοιαύτη, χωρὶς τῶν ἀνοήτων, δὲν δύναμεθα νὰ τὰς ὀνομάσωμεν ἄλλως, ἀλλὰ καὶ ἡδεῖων, παραδεισιῶν ἐκείνων συνομιλιῶν, καθ' ἃς οἱ ἐρώντες, μακρυνόμενοι τοῦ λοιποῦ κόσμου καὶ συγκεντροῦντες ἀπάσας αὐτῶν τὰς δυνάμεις, ἀπάσας αὐτῶν τὰς σκέψεις εἰς ἑαυτοὺς καὶ μόνους, περὶ οὐδενὸς ἄλλου σκέπτονται ἢ πῶς νὰ ἐκφράσωσι τὰ μύγια αὐτῶν αἰσθημάτων, τὰ καταπλημμυροῦντα τὰς καρδίας αὐτῶν εὐδαιμονίας ἀνεκκαλήτου, καὶ διέλθωσιν ὥρας ὀλοκλήρους, λέγοντες καὶ ἐπαναλέγοντες τὰ αὐτὰ καὶ μυριακίς τὰ αὐτὰ, βεβαίως δὲν ἱκανοποιεῖ τοὺς πόθους τῶν ἐρώντων.

Λατρεία τοιαύτη, χωρὶς καὶ ὀλίγον νὰ στηρίξῃ τὴν κεφαλὴν σου, ἀναυδος καὶ σιγηλός, ἐπὶ τοῦ στήθους ἢ ἐπὶ τοῦ ὤμου τῆς λατρευομένης γυναικός, ἐνῶ ἡ καρδία σου, μεθύουσα ἐξ εὐδαιμονίας, ἐκπέμπει μυχιούς στεναγμούς, εὐδαιμονίας εἶναι τι ἀκατανόητον.

Εἶπον στεναγμοῦς εὐδαιμονίας, καὶ πῶς ἐν ἀρχῇ ἡ ἐκφρασις μοὶ ἐφάνη οὐχὶ ἀκριβής, ἀλλ' ἡ ἀλήθεια τοῦ πράγματος με ἀναγκάζει νὰ μὴ τὴν ἀπαλείψω.

Ὁ ἄνθρωπος, — καὶ θὰ τὸ ἠξέουρετε ὅλοι οἱ ἀναγνώσταί μου, διότι τὸ ἐδοκιμάσατε, δὲν εἶναι ἀληθές; — στεναρίζει καὶ ἐν αὐταῖς ταῖς στιγμαῖς τῆς ὑπερτάτης εὐδαιμονίας.

Ἴσως, ἐὰν προσεπάθουν νὰ δώσω λίαν τινὰ εἰς τὴν ἀντίφασιν ταύτην, θὰ ἔλεγον ὅτι καὶ ἐν αὐταῖς ἀκόμη ταῖς στιγμαῖς ἡ ἰδέα τῆς δυστυχίας μακρόθεν τὸν ἀκαλύθει, ὡς σύντρο-

φος ἀχώριστος, ὁ δὲ στόνος, ἐργόμενος ἀπρόσκλητος καὶ ἀνεπαίσθητος, εἰσέρπει ἐπιφαινόμενος, ὡς κεφαλὴ ἐχιδνῆς ὑπὸ πρασινίζουσαν γλόβην, ὅπως διὰ τοῦ ἰσοδόλου ὀδόντος του διλητηριάσῃ τὰς στιγμὰς ἐκείνας τῆς εὐδαιμονίας, ἀλλὰ. . .

Ἄλλὰ προτιμῶ νὰ ἐπανέλθω εἰς τὴν ἱστορίαν μου.

Πρὸ τῶν ὄσων ἀνωτέρω σὰς εἶπον, ἀπκσαι αἱ σκέψεις τοῦ Πέτρου ἑσταμάτων.

Ἐσυλλογίζετο ὡς συνετὸς ἄνθρωπος, βλέποντα, καὶ ἀνεγνώριζε τὸ ἀδύνατον, τὸ ἀνόητον τοῦ ἔρωτος τούτου. Βεβαίως ἠδύνατο, σικεννοούμενος μετὰ τῆς Χαλκιδίε, νὰ ὑποκλέπῃ στιγμὰς τινὰς συνομιλίας; ἀλλὰ τοῦτο ἀντέβαινε εἰς τὸ τίμιον τοῦ χαρακτῆρός του. Φερόμενος οὕτω δὲν θὰ ἐπρόβιθε τὴν πρὸς τὸν Ἀχμέτ φιλίαν, τὴν πρὸς αὐτὸν πατρικὴν στοργὴν τοῦ γέροντος μπέη, παραβιάζων ἕνα τῶν κεφαλαιωδεστέρων κανόνων τῆς μουσουλμανικῆς ὀρησκείας;

Πάντα ταῦτα διήλθον ἀλλεπάλληλα τῆς κεφαλῆς του, καὶ ἀπελπισμὸς δεινὸς κατεκυρίευσεν αὐτοῦ· εἶδε τὸ μάταιον τῶν προσπαθειῶν του πρὸς εὔρεσιν διεξόδου τινός. Ἀπεφάσισε λοιπὸν νὰ παραιτηθῆ πᾶσαν περὶ ἔρωτος ἰδέαν, ἀγωνιζόμενος νὰ πολεμήσῃ καὶ, εἰ δυνατόν, καταπνίξῃ τὸ κυριεῦον καὶ συνταράσσον αὐτὸν αἰσθημα, καὶ ἀληθῶς ἐνόμισεν ὅτι τὸ πρᾶγμα ἦτο εὐκατέρθωτον.

Ἐχάσῃ μεγάλως διὰ τὸ ἰσχυρὸν τοῦ χαρακτῆρός του, ἐθαύμασεν ἑαυτὸν, ἐὰν ἀγαπάτε.

Ὅτε ὁμῶς ἤρξα καὶ βραδέως μετέβη ἀπὸ τῶν ψυχρῶν καὶ ἀπαθῶν σκέψεων τοῦ νοῦ εἰς τὰς θερμὰς καὶ παραφόρους σκέψεις τῆς καρδίας, τότε εἶδεν ὅτι τὸ πρᾶγμα δὲν ἦτο τόσον εὐκόλον, ὅπως κατ' ἀρχὰς ἐνόμιζεν.

Ἴσως φανῆ εἰς τινὰς παράδοξος καὶ ἡ φράσις αὕτη, σκέψεις τῆς καρδίας, καὶ ὁμῶς οὐδὲν αὐτῆς ἀληθέστερον.

Ἡ καρδία σκέπτεται ἐπίσης, κακῶς ἢ καλῶς, πρὸς τὸ συμφέρον ἢ οὐχὶ τοῦ σκεπτομένου, ἀδιάφορον, σκέπτεται πάντοτε. Ἀδιάφορον, ἂν μία παράφορος σκέψις αὐτῆς, ἀποπτύσῃ τὸν χαλινὸν τοῦ νοῦ, δύναται νὰ καταρτίψῃ τὸν ἄνθρωπον εἰς ἀνεπανόρθωτα κακά, νὰ καταστήσῃ αὐτὸν αἰώνως ἄθλιον!

Ἴδου διατί οἱ ρυθμιζόντες τὰς πράξεις αὐτῶν κατὰ τὰς σκέψεις, τὰς ὑπαγορεύσεις τῆς καρδίας, εἰσὶν αἰώνως δυστυχεῖς.

Καὶ ὁμῶς οὐδόλως μοὶ ἀρέσκουσιν οἱ τὰ πάντα μεμετρημένως, μετὰ πολλὰς σκέψεις καὶ ὑπολογισμοῦς τοῦ νοῦ πράττοντες. Ἐὰν δὲ οἱ ἀκολου-

θοῦντες τυφλοῖς ὀμμασι τὰς ὁρμὰς τῆς καρδίας εἰσὶν ἢ ἀποκαλοῦνται δυστυχεῖς, οἱ δεῦτεροί εἰσι βδελυροί, ἢ μᾶλλον εἶναι πᾶν ἄλλο ἢ ἄνθρωποι, καίπερ ἔχοντες τὸ λογικὸν εἰς περισσοτέραν δόσιν ἢ ὅλα ὄμοῦ τὰ κτήνη, ὧν τοῦτου χάριν κατ' ἐξοχὴν διαφέρουσιν!

Οἱ τοιοῦτοι οὐδέποτε ἠσθάνθησαν, τὰς δὲ καρδίας αὐτῶν, ἐὰν δὲν στεροῦνται ὅπως τοιαύτης, οὐδὲν ἱερὸν καὶ ἅγιον κῆρρανεν.

Ὁ Πέτρος, φύσις καλλιτεχνική, καρδία πλήρης ποιήσεως καὶ αἰσθημάτων, λατρεύων μετὰ πάθους τὸ ὠραῖον, εἶδεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον καταστρεφόμενους πάντας αὐτοῦ τοὺς σοφοὺς καὶ συνετοὺς συλλογισμοὺς καὶ τὰ ἐπιχειρήματα, ἅτινα ὁ νοῦς του ἐκαπίασεν, ὅπως θέσῃ, ὡς ἀνυπέβλητα κωλύματα, πρὸ τοῦ σφοδροῦ πάθους του, ὅστινος τὸ ἄγνόν πῦρ διέλυσε πάντα ταῦτα, ὡς αἱ ἀκτῖνες ἀνατέλλοντος ἡλίου διασκεδάζουσι τὴν πρωϊνὴν ὁμίχλην.

— Ἐταλείωσεν! . . . εἶπεν ἐπὶ τέλους, τὴν ἀγαπῶ! . . . θά τὴν ἀγαπῶ! . . . καὶ ἔστω ὁ ἔρωσ μου αἰωνίως δυστυχής! . . .

(ἔπειτα συνέχισεν) ΛΑΜΠΡΟΣ ΕΝΥΑΛΗΣ

ΠΟΙΚΙΛΑ

ΤΟ ΕΛΛΙΟΝ ΚΑΙ ΑΙ ΤΡΙΚΥΜΙΑΙ.—

Ἐφημερίς τις τῆς Βομβάης διηγεῖται ὅτι τὸ πλοῖον Kingi Ceugie διευθυνόμενον εἰς τὰς Ἰνδίας καὶ φθάσας εἰς τὸ ἀκρωτήριο τῆς Καλῆς Ἑλπίδος, προσεβλήθη ὑπὸ καταπληκτικῆς τρικυμίας. Πάντα τὰ πρὸς ἀποφυγὴν αὐτῆς καταβλήθηεντα μέσα ἀπέβησαν μάταια· μετὰ πενθήμερον ἀνωφελῆ πάλην, ἐπῆλθεν ἡ ἰδέα εἰς ἀξιωματικὸν τινα νὰ δοκιμάσῃ διὰ τοῦ ἐλαίου. Δύο ἀσκοὶ πλήρεις ἐλαίου διατρουθέντες πανταχόθεν ἐρρίφθησαν ἐκ τῶν δύο πλευρῶν τοῦ πλοίου· αἶφνης τὰ κύματα ἔπαυσαν νὰ κτυπῶσι τὴν πρῶραν καὶ νὰ πηδῶσιν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος. Ὀλίγον κατ' ὀλίγον, καθύσον τὸ ἔλαιον διεσκορπίζετο εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, ἐσχηματίζετο ἐκτεταμένον διάστημα ἡραμον, πέραν τοῦ ὁποῖου τὰ κύματα εἰσέτι ἐμακρύνοντο.

Εἰς διάστημα δύο ἡμερῶν τὸ πλοῖον περιτοιχιζόμενον ὑπὸ νέου στοιχείου, ἔλαβε καιρὸν ν' ἀπορύγῃ τὰς ἀθαρσίας, ὅτε ἐν τῷ μεταξῷ ἡ θάλασσα ἐπανῆλθε εἰς τὴν προτέραν αὐτῆς γαλήνην.

* *

ΑΜΑΞΟΣΤΟΙΧΙΑ ΟΜΙΛΟΥΣΑ.—Τὰ ταξείδια ἀποβαίνουσιν ἀσφαλέςτερα. Νέον ὄργανον ἀνεκαλύφθη (! ; ;!) εἰς Νέαν Ἰορκὴν καλούμενον ἀερίφωνον. Τὸ ὄργανον

τοῦτο τοποθετεῖται ἐπὶ ἀμαξοστοιχίας σιδηροδρόμου οὔσης ἐν πορείᾳ. Κατὰ βούλησιν τοῦ μηχανικοῦ, δύναται νὰ προσφέρῃ μὲ καθαρὰν καὶ ἰσχυρὰν φωνήν, ἥτις δύναται ν' ἀκουσθῇ εἰς πολλῶν μιλίων ἀπόστασιν λέξεις ὡς αἱ ἐξῆς: «Εἶμαι αὐτὴ ἡ μηχανὴ καὶ θὰ σαθῶ εἰς αὐτὸν τὸν σταθμὸν» ἢ: «Παρεξέστραπεν τῆς ὁδοῦ μου, βοήθησάτέ με.» Ἡ μηχανὴ αὕτη θέλει παράσχει μεγάλως ὑπηρεσίας εἰς τοὺς σιδηροδρόμους, καὶ θὰ προληφθῶσι δι' αὐτῆς πολλὰ ἀπεικτέα.

* *

ΚΟΛΟΣΣΙΑΙΑ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΧΕΛΩΝΗ

—Ὁ Κύριος De Jouvenil ἀρτίως φθασας ἐκ τοῦ ἀκρωτηρίου τῆς Καλῆς Ἑλπίδος, ἐκόμισεν ἐκ τοῦ μακροῦ ταξιδίου αὐτοῦ κολοσσιαίαν θαλάσσιαν χελώνην, βάρους 180 χιλιογράμμων περιπέου.

Τὸ θαλάσσιον τοῦτο τέρας ἐτέθη κατὰ πρῶτον εἰς τὴν δεξαμενὴν τῶν θαλασσιῶν λεόντων τοῦ ζωολογικοῦ κήπου, ἀλλ' ἠναγκάσθησαν μετ' ὀλίγον νὰ ἀπομακρύνωσιν αὐτὸ ἐκεῖθεν, καθύσον τὰ εὐρισκόμενα ἐκεῖ ἀμφίβια, ἐπὶ τοσοῦτον ἐροβήθησαν ἐκ τῆς παρουσίας τοῦ κήτους, ὥστε ἤρνούντο νὰ δεχθῶσι πᾶσαν τροφήν.

* *

—ΟΛΕΘΡΙΟΝ ΤΑΞΕΙΔΙΟΝ.—

Αἱ ἀμερικανικαὶ ἐφημερίδες διηγούνται περὶ τοῦ ὀλεθρίου ταξιδίου ἀεροναύτου, ἀρκετὰ ἐγνωσμένου εἰς τὰ Ἠνωμένα Κράτη:

Τὴν 26 Ἰουλίου 1878 δύο χιλιάδες περίπου πρόσωπα, συνηθροίσθησαν εἰς Elmwood ὅπως παρασταθῶσιν εἰς τὴν ἀνάβασιν ἀεροστάτου διευθυνομένου ὑπὸ τοῦ ἀεροναύτου Atkinson.

Τὸ ἀερόστατον ἐκεῖνο εἶχε πληρωθῆ ἠερμοῦ ἀέρος, ὑπὸ τὸ πλοῖαριον δ' αὐτοῦ ἐκρέματο σχοινίον. Ἀφοῦ ἐκόπησαν οἱ κρατοῦντες αὐτὸ δεσμοὶ ὁ Atkinson ἤρπασε διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς τὸ ἐξηρητημένον σχοινίον, χαίρετίσας διὰ τῆς ἄλλης τὸ πλῆθος καὶ προσέφωρε τὰς ἐξῆς λέξεις: «Προαισθάνομαι ὅτι ἡ ἀνάβασις αὕτη θὰ ἦναι ἡ ὀλεθριότερα ἐξ ὅσων μέχρι τοῦδε ἔχω δοκιμάσει.»

Μετ' ὀλίγα λεπτά τῆς ὥρας τὸ ἀερόστατον ἐπλανᾶτο εἰς λίαν μέγα ὕψος, ὃ δ' ἀεροναύτης ἐποίησε τὰ συνήθη γυμνάσματα.

Αἶφνης φκίνεται ἀμφιβάλλων, ἐβλεπέ τις αὐτὸν ταρασσόμενον καὶ ἀρπάζοντα διὰ τῶν δύο χειρῶν τὸ σχοινίον, ἀλλ' ὡς ἂν παρέλυσαν οἱ δάκτυλοι αὐτοῦ ἀπεμακρύνθησαν καὶ κατέπεσαν εἰς τὸ διάστημα. — Τὸ ἀερόστατον εὐρίσκατο τότε εἰς ὕψος 300 μέτρων.

Τὸ σῶμά του πεσὸν εἰς σωρὸν πα-

γέων λίθων, κατακερματίσθη. Ἄδύνατον νὰ περιγραφῇ ἡ φρίκη, ἣν προῦξεν ἡ σκηνὴ ἐκείνη εἰς τοὺς θεατὰς. Οἱ παῖδες ἐξέβαλλον ἀγρίας φωνάς, αἱ γυναῖκες ἐλιποθύμισαν, ἅπαντες δὲ ἐκλείον τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἵνα μὴ γείνωσι μάρτυρες τοῦ φρικτοῦ ἐκείνου θεάματος.

Πρὸ τριῶν ἐτῶν ὁ αὐτὸς ἀεροναύτης εἶχε διατρέξει μέγαν κίνδυνον. Διαρκοῦσης ἀναβάσεως γινομένης εἰς Calhoun, τὸ ἀερόστατον προχωρήσας εἰς ὕψος 1000 ποδῶν ἀνεπλήχθη, καὶ ὁ Atkinson ἔπεσεν ἐν μέσῳ τῶν κλάδων δένδρου, ὅπερ ἐμπόδισε τὴν πτώσιν καὶ τῷ ἔσωσε τὴν ζωὴν. Κ.

ΤΟ ΘΗΣΑΥΡΟΦΥΛΑΚΙΟΝ ΤΟΥ ΣΟΥΛΤΑΝΟΥ.

Τοῦ Σουλτάνου τὸ θησαυροφυλάκιον κέντηται τοὺς μεγίστους τῶν σμαράγδων ὅσοι εἶναι γνωστοί. Οἱ μαργαρίται ἔχουσι σχήματα μοναδικὰ· εἰς ἐξ αὐτῶν, ἀπιοσιδῆς καὶ λευκὸς ὡς ἡ χιών, ἔχει ὄγκον ὄχι ἐλάσσονα 2 ἑκατοστομέτρων· οἱ δὲ ἄλλοι πολύτιμοι λίθοι ἢ κοσμήματα φέροντα λίθους τιμαλφεῖς καὶ θεωρούμενα ὡς ἀνεκτίμητα, ἀριθμοῦνται ἕως 42. Μεταξὺ τούτων εἰς σμαράγδος ἔχει βάρους 1000 δραχμῶν, μία δὲ πόρπη εἶναι κεκοσμημένη διὰ 280 βαρέων λαμπραδαμάντων, εἰς χιτωνίσκος φέρει ἐπικεντήτους ἀδάμαντας καὶ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν ἓνα μέγιστον βάρους 50 καρατίων· ἐν ἐγχειρίδιον περικοσμεῖται διὰ λαμπραδαμάντων καὶ ἐνός σμαράγδου 300 καρατίων· προστίθενται περιδέραια πολλὰ ἐξ ἀνθράκων καὶ μαργαριτῶν μεγίστων ἐχόντων σχήμα ὧν περισσεύει.

Ὁ Φουὰτ πασῆς, ὁ ἀποθανὼν μέγας βαζύρης καὶ διπλωμάτης τῆς Τουρκίας, ἠρέσκετο πολὺ εἰς τὰ λογοπαίγνια. Ἐν ὑπουργικῷ συμβουλίῳ ἐγένετο λόγος περὶ σημάτων τῶν σφραγίδων τῶν διαφόρων ὑπουργείων. Ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῆς δικαιοσύνης τῷ εἶπεν:

— Σὺ νὰ σφαλίσῃς μίαν ζυγαρίαν καὶ μίαν σπάθην ἐπὶ τῆς σφραγίδος σου καὶ νὰ γράψῃς ὑποκάτω pèse et vaines.

Πελομένη εἶναι ἡ χειρίστη τῶν ὕβρειων παρ' ὀθωμανοῖς.

Ὁ ὑπουργὸς ἐγένετο καταπόρφυρος ἐξ ὀργῆς καὶ ἐξεδήλωσε ταῦτα καὶ διὰ λόγων.

— Ἄ! τσανοῦμ, μὴ θυμόνης, ἀπεκρίνατο ὁ Φουὰτ· λέγω νὰ τὸ γράψῃς γαλλιστί καὶ ὄχι τουρκιστί. — Καὶ τῷ ἐξήγησε τὴν σημασίαν.

Ε. Σχ.